

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 19Ek/1717/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119390104
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martina Holecová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2020:6119390104.2

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom: Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpený: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., so sídlom: Kubániho 16, 811 04 Bratislava - Staré Mesto, IČO: 47 233 516, proti povinnému: P. Ivančo, nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom: N. XXXX/X, XXX XX X. A. Q., o vymoženie X.XXX,XX EUR s príslušenstvom, trov pôvodného konania a trov exekúcie, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1717/2019 zo dňa 27. novembra 2019, takto

rozhodol:

Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1717/2019 zo dňa 27. novembra 2019 zamietla.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 19Ek/1717/2019 zo dňa 27. novembra 2019 vydaným vyšším súdnym úradníkom súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol.

2. Vychádzal zo zistenia, že oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 10.10.2019 domáhal od povinného vymoženiu 1.524,60 EUR s príslušenstvom, trov pôvodného konania a trov exekúcie na základe exekučného titulu - rozhodcovský rozsudok sp. zn. 250/10/18 zo dňa 27.03.2019 (ďalej aj ako „Exekučný titul“), ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov, z.z.p.o., so sídlom Križna 56, 8 Bratislava, v konaní pred rozhodcom Mgr. Branislavom Bušom (ďalej aj ako „Stály rozhodcovský súd“). Exekučný titul nadobudol právoplatnosť dňa 03.08.2019 a vykonateľnosť dňa 06.08.2019. Oprávnený spolu s návrhom na vykonanie exekúcie zo dňa 10.10.2019 predložil súdu exekučný titul, Rozhodcovskú zmluvu č. 8500095267 zo dňa 18.12.2014 (ďalej aj ako „rozhodcovská zmluva“), Zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500095267 zo dňa 18.12.2014 (ďalej aj ako „zmluva o úvere“) a Zmluvné dojednania Zmluvy o revolvingovom úvere spoločnosti PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., verzia platná od septembra 2014. Súd pri rozhodovaní o návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie vychádzal z uvedených dokumentov predložených súdu v elektronickej podobe. Vzhľadom na povahu účastníkov zmluvy o úvere súd posúdil ich zmluvný vzťah založený na základe tejto zmluvy ako spotrebiteľský podľa § 52 a nasl. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len ako „Občiansky zákonník“). V odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej pripomenul, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozsudok stáleho rozhodcovského súdu vydaného v spotrebiteľskom spore, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa osobitných predpisov, a či rozhodcovské rozhodnutie

spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu. Táto preskúmovacia fáza exekučného súdu spočíva aj v tom, že v prípade, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore, exekučný súd má zákonnú povinnosť preskúmať náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy podľa zákona č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o SRK“), t.j. aj to, či spotrebiteľský rozhodcovský rozsudok bol vydaný orgánom s právomocou na jeho vydanie. Exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to, či bola uzavretá platne. Iba platná spotrebiteľská rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať stály rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal stály rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Za týmto účelom súd preskúmal rozhodcovskú zmluvu uzavretú medzi povinným a oprávneným, podľa ktorej: „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o RÚ, s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o RÚ budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní pred niektorým z nasledujúcich stálych rozhodcovských súdov podľa rokovacieho poriadku týchto stálych rozhodcovských súdov: a.) Rozhodcovský súd v Bratislave, so sídlom: Ventúrska 14, Bratislava zriadený spoločnosťou Sdružení rozhodcú, a.s. IČ: 63 49 66 58, so sídlom v Českej republike, Brno, Příkop 8, zapísaná v obchodnom registri vedenom Krajským súdom v Brne, sp. zn. B 5825; b.) Slovenský arbitrážny súd zriadený Slovak arbitration court, s.r.o., IČO: 44 130 481, so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava, zapísaná v obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I, oddiel. Sro, vložka č. 52189/B.; c.) Victoria rozhodcovský súd v Banskej Bystrici, zriadený pri Victoria legal arbiter, s.r.o., so sídlom Zvolenská cesta 37, 974 01 Banská Bystrica, IČO: 44 826 460, zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Banská Bystrica, oddiel: Sro, vložka č. 16626/S); d.) Rozhodcovský súdny dvor zriadený pri spoločnosti Arbitration Tribunal, s.r.o., so sídlom Pribinova 30, 811 09 Bratislava, IČO: 44 455 453, zapísaná v obchodnom registri vedenom Okresným súdom Bratislava I, oddiel Sro, vložka č. 55026/B. Výber rozhodcovského súdu, ktorý bude oprávnený vec prejednať a rozhodnúť spočíva na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh.“ Súd ďalej v konaní zistil, že rozhodcovská zmluva bola uzavretá na osobitnej listine v rovnaký deň ako zmluva o úvere. Skutočnosť, že obidve zmluvy boli uzatvorené v ten istý deň, podľa názoru súdu preukazuje, že oprávnený už na začiatku zmluvného vzťahu využil postavenie spotrebiteľa (povinného), ktorý sa v čase uzavretia zmluvy v porovnaní s dodávateľom (oprávneným), nachádzal v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj úroveň informovanosti, a táto situácia ho viedla k prístupiu na podmienky vopred pripravených dodávateľom (oprávneným) bez toho, aby mohol podstatným spôsobom ovplyvniť ich obsah, respektíve poznať ich zmysel. Uvedenú rozhodcovskú zmluvu súd považoval za zmluvu uzatvorenú medzi oprávneným a povinným v typizovanej formulárovej podobe, ktorú oprávnený používa s vopred neurčitým počtom spotrebiteľov v zmluvných vzťahoch. To, že nejde o dvojstranne vyjednanú podmienku vyplýva aj zo samotnej konštrukcie rozhodcovskej zmluvy. Povinný jej obsah reálne nemohol ovplyvniť, dopĺňali sa len jeho osobné údaje. Nakoľko bola rozhodcovská zmluva navrhnutá vopred, teda ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, ktorej podstatu povinný ako spotrebiteľ nemohol reálne ovplyvniť, nemožno považovať takúto rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú. Z predložených listín nevyplýva, že by si uzavretie rozhodcovskej zmluvy v takomto znení vymienil povinný a vzhľadom na charakter spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nemožno ani dospieť k záveru, že by povinný mal možnosť do jej obsahu tejto zmluvy akýmkoľvek spôsobom zasahovať, teda že by povinný napríklad mal možnosť ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ktorý by prejednal spotrebiteľský spor, alebo vybrať miesto rozhodcovského konania, určiť spôsob rozhodcovského konania, teda či prebehne ústne pojednávanie alebo nie, a podobne. Zoznam rozhodcovských súdov uvedených v rozhodcovskej zmluve v bode 5. je určený oprávneným vopred bez toho, aby povinný akýmkoľvek spôsobom mohol určiť iný stály rozhodcovský súd, resp. výslovne vylúčiť niektorý z uvedených rozhodcovských súdov alebo všetky, a ponechať právomoc na rozhodnutie vo veci výlučne na všeobecný súd. Na základe uvedeného súd považuje takúto zmluvnú podmienku za vynútenú a nekalú zo strany oprávneného. Jednostrannosť a nekalosť tohto zmluvného dojednania podľa súdu spočíva v tom, že faktickým subjektom, ktorý definuje, kto je rozhodcom, je v tomto prípade oprávnený, pretože tento zostavil znenie rozhodcovskej zmluvy vo svojej vopred pripravenej formulárovej zmluve. Veriteľ, teda oprávnený mohol na základe tejto rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, ktorého sám určil a vylúčiť tak súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ týmto stratil právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej zmluvy spočíval

výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej zmluvy je potom potrebné túto považovať v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a to aj v nadväznosti na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Ďalej doplnil, že rozhodcovská zmluva, ak má byť právom akceptovateľná ako prejav zmluvnej autonómie, musí byť výsledkom slobodnej vôle oboch zmluvných strán. Slobodná vôľa si vyžaduje informácie o možnosti voľby medzi viacerými riešeniami a informácie o tom, čo tá ktorá voľba konkrétne znamená. Vznik rozhodcovskej zmluvy vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa o tom, že si vymieňuje rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Z obsahu priložených príloh k návrhu nevyplýva, že by v rámci kontraktácie došlo k naplneniu zákona, a že by s odbornou starostlivosťou príslušný zamestnanec oprávneného najprv poučil povinného a nechal mu priestor na rozhodnutie a voľbu. Predtlačené poučenie oprávneného v rozhodcovskej zmluve exekučný súd nepovažoval za kvalifikované vysvetlenie vážnych dôsledkov takéhoto konania. Oprávnený si tak podľa súdu v tomto smere dôkazné bremeno nesplnil. Svoj názor o neprimeranej povahe predmetnej rozhodcovskej zmluvy súd opiera aj o stanovisko Súdneho dvora (ES) vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. proti Erzsébet Sustikné Gyórfi bod 40, v ktorom Súdny dvor konštatuje, že vopred stanovená podmienka v zmluve uzatvorenej medzi spotrebiteľom a dodávateľom v zmysle smernice (93/13/EHS), ktorá nebola individuálne dohodnutá, a ktorá priznáva právomoc pre všetky spory vyplývajúce zo zmluvy súdu, v obvode ktorého sa nachádza sídlo predajcu alebo dodávateľa, spĺňa všetky podmienky, aby mohla byť z hľadiska smernice 93/13/EHS kvalifikovaná ako nekalá. Teda podľa stanoviska Súdneho dvora spĺňa v zmysle smernice všetky podmienky „nekalosti“ už len dojednanie, že príslušným na riešenie sporov zo spotrebiteľskej zmluvy je všeobecný súd, v obvode ktorého má dodávateľ sídlo, a teda nie všeobecný zákonný súd spotrebiteľa. V rozhodovanej veci na základe dodávateľom vopred stanoveného obsahu rozhodcovskej zmluvy nielenže nerozhodoval všeobecný súd, ale rozhodoval rozhodcovský súd vopred určený dodávateľom na zmluvnom formulári. Čo sa týka ustanovenia bodu 7. rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorého mal povinný právo od zmluvy jednostranne odstúpiť, aj bez uvedenia dôvodu, do 14 kalendárnych dní od jej doručenia, súd uviedol, že od zmluvy možno odstúpiť len v prípade, že je platná. Od absolútne neplatnej zmluvy sa odstúpiť nedá. Ak je zmluva od začiatku neplatná ex tunc, nie sú splnené zákonné podmienky na dodatočné zrušenie zmluvy. Taktiež súd poukázal na to, že za individuálne dohodnutú zmluvu sa nepovažuje zmluva, ktorá bola vopred dodávateľom (veriteľom) naformulovaná a spotrebiteľ jej obsah nemal možnosť ovplyvniť. Rozhodcovská zmluva sa nestáva individuálne dohodnutou len tým, že spotrebiteľ má v úzkej časovej lehote hneď po jej podpise právo od tejto zmluvy odstúpiť. Uvedené tiež nemení nič na neprijateľnom charaktere rozhodcovskej zmluvy, keď v posudzovanom prípade bola spotrebiteľovi v konečnom dôsledku odopretá možnosť brániť svoje práva pred všeobecným súdom vo všetkých prípadoch, ak dodávateľ podá voči nemu žalobu na rozhodcovskom súde. Aj v prípade, že spotrebiteľ nevyužije právnu možnosť spochybníť existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy podľa ustanovení zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní (v znení účinnom v čase vydania rozhodcovského rozsudku), je exekučný súd povinný skúmať existenciu alebo platnosť rozhodcovskej zmluvy a prípadne aj konštatovať rozpor rozhodcovského rozsudku so zákonom, znamenajúci materiálnu nevykonateľnosť rozhodcovského rozsudku (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. septembra 2012, sp. zn. 5Cdo 230/2011). Rozhodcovskú zmluvu preto súd vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v platnom a účinnom v rozhodnom období. Ak v určitej veci nedošlo k uzatvoreniu platnej rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a vydať rozhodcovský rozsudok. S poukazom na uvedené skutočnosti súd zistil, že rozhodnutie predložené v tomto exekučnom konaní ako exekučný titul nespĺňa náležitosti vykonateľného rozhodnutia, pretože ho vydal orgán, ktorý nemal právomoc vo veci konať a rozhodovať. Podľa záverov súdu takýto rozhodcovský rozsudok nie je spôsobilým exekučným titulom, ale ide o nulitný právny akt, na základe ktorého nemožno vykonať exekúciu. Ak neexistuje rozhodcovský rozsudok, ktorý je spôsobilý byť exekučným titulom buď z hľadiska formálneho alebo z hľadiska materiálneho, exekúcia je neprípustná, čo je dôvod na zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie. Súd na základe vyššie uvedených skutočností a s poukazom na početnú európsku a slovenskú judikatúru návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 4 Exekučného poriadku v celom rozsahu zamietol.

3. Proti vyššie uvedenému rozhodnutiu podal oprávnený sťažnosť, v ktorej navrhol, aby súd napadnuté uznesenie zrušil a vydal súdnemu exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie. Voči povinnému si uplatnil nárok na náhradu trov exekučného konania vo výške 109,18 Eur.

4. V odôvodnení sťažnosti uviedol, že exekučný súd sa nedôsledne zaoberal povahou rozhodcovskej zmluvy v tom smere, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu alebo nie. Zdôraznil, že rozhodcovská zmluva nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou ale nie povinnosťou. To vyplýva z bodu 2. rozhodcovskej zmluvy, ale aj z práva na jednostranné odstúpenie od nej. Na to, aby rozhodcovská zmluva bola považovaná za individuálne uzatvorenú, nemusí mať dlžník možnosť ovplyvniť znenie každého jej ustanovenia, ale postačí, ak môže rozhodcovskú zmluvu odmietnuť ako celok a tým zabezpečiť jej nezahrnutie do vzájomných právnych vzťahov. Pri odstúpení od rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie zmluvy o revolvingovom úvere. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie rozhodcovskej zmluvy resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o revolvingovom úvere. Je nesporné, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť existenciu rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom a nie je súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere. Rozhodcovská zmluva spĺňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto (resp. jej časť) neprijateľnou podmienkou. V konaní podľa oprávneného ani nebolo dokázané niečo iné. Exekučný súd vychádzal z ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúca možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah resp. jej samotné zaradenie do zmluvného vzťahu s dodávateľom bez vplyvu na to, že (ne)dôjde k uzavretiu hlavného zmluvného vzťahu. Na viac, poučenie spotrebiteľa o tom, že rozhodcovskú zmluvu nie je povinný uzavrieť a že táto skutočnosť nebude mať vplyv na uzavretie zmluvy o revolvingovom úvere je významovo jednoznačné a nesporné, zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si uvedené ustanovenie prečíta. Uzatváranie akejkoľvek zmluvy primárne vyplýva z úpravy mechanizmu uzatvárania zmluvy (§ 43a a nasl. Občianskeho zákonníka). Návrh zmluvy predkladá jedna strana, druhá ho akceptuje alebo nie. Povinný sa rozhodol rozhodcovskú zmluvu uzavrieť, hoci z nej jednoznačne vyplýva - a to priamo z úvodných ustanovení zmluvy, že jej uzatvorenie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere. Nie je potom celkom zrejmé, ako si súd predstavuje vôbec uzavretie a znenie rozhodcovskej zmluvy. Poukázal aj na to, že zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpokladá, že rozhodcovská zmluva bude predformulovaná s tým, že bude obsahovať poučenie podľa uvedeného zákona. Ako potom môže predformulovanie dokumentu byť dôvodom jeho neplatnosti exekučný súd vôbec nevysvetlil. Uznesenie je založené na všeobecných tvrdeniach, ktoré nemajú s vecou nič spoločné a na dôvodoch, ktoré nemajú oporu v zákone. Povinný mal teda dostatočné poučenie o tom, čo uzavretie rozhodcovskej zmluvy znamená a aké dôsledky z tohto úkonu vyplývajú. Konanie povinného jednoznačne znamená jeho vôľu byť viazaný právnym úkonom, na ktorý pripojil svoj podpis, a to s takým obsahom, v akom mu bol predložený. Súd podľa oprávneného ani žiadnym spôsobom (či už po stránke skutkovej alebo právnej) neodôvodňuje, v čom je obsah rozhodcovskej zmluvy nerovnovážny vo vzťahu k spotrebiteľovi resp. či prípadná nerovnováha zmluvných podmienok spôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Skutočnosť, že rozhodcovské konanie má právo začať dodávateľ (oprávnený) voči spotrebiteľovi, ktorý porušuje zmluvné povinnosti, nespôsobuje hrubý nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Je to právo veriteľa, ktoré pripúšťa aj zákon č. 335/2014 ako norma prijatá na ochranu spotrebiteľa ako aj Civilný sporový poriadok pripúšťa žalobu dodávateľa voči spotrebiteľovi. V rozhodcovskom konaní má spotrebiteľ rovnako právo sa vyjadriť k žalobe, predkladať dôkazy, navrhnúť ústne prejednanie sporu, podať opravný prostriedok ako je tomu aj v súdnom konaní. Avšak pokiaľ spotrebiteľ porušuje svoje zmluvné povinnosti a veriteľ svoj nárok voči nemu uplatní žalobou, aj všeobecný súd rozhodne v neprospech spotrebiteľa a veriteľovi prizná jeho oprávnený nárok. Spotrebiteľ má rovnaké právo obhajovať svoje práva, či už tak činí v rozhodcovskom konaní alebo v konaní pred všeobecným súdom. Rozhodcovský súd, tak ako aj súd všeobecný, má povinnosť prihliadať na tvrdenia spotrebiteľa, ním predložené dôkazy a ex offo prihliadať na predpisy na ochranu spotrebiteľa. Spotrebiteľ však môže zostať nečinný rovnako v rozhodcovskom konaní ako aj v konaní súdnom. Podľa ust. § 53 ods. 4 písm. r) Za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Aj z tohto ustanovenia vyplýva, že rozhodcovská zmluva nikdy nie je neprijateľnou podmienkou. Neprijateľným môže byť len také ustanovenie, ktoré by spotrebiteľovi nedávalo možnosť na výber pri podaní jeho žaloby. V prípade rozhodcovskej zmluvy je, vzhľadom na ustanovenie bodu 3 a 5, vylúčené splnenie podmienky podľa § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka a teda rozhodcovská zmluva ani žiadnu neprijateľnú

podmienku neobsahuje a ani sama takouto podmienkou nie je. Na tomto mieste vzniká tiež pochybnosť o dôvodoch, pre ktoré bod 3 v rozhodcovskej zmluve bol zo strany exekučného súdu opomenutý. Z formulácie v rozhodcovskej zmluve vyplýva, že spory zo zmluvy o revolvingovom úvere môžu byť riešené buď v konaní pred všeobecným súdom alebo pred rozhodcovským súdom. Zmluva neobsahuje povinnosť postupovať výlučne prostredníctvom rozhodcovského konania. Z jej obsahu je zrejmé aj to, že konanie pred rozhodcovským súdom je len alternatívne, a teda sa nevyžaduje od spotrebiteľa, aby postupoval len pred arbitrážou. Spotrebiteľ a dodávateľ nie sú nijako limitovaní pri podaní žaloby. Cieľom ust. § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka ani nie je zneplatnenie rozhodcovskej zmluvy (resp. rozhodcovskej doložky) ako takej. Zmyslom § 53 ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka je zaručiť spotrebiteľovi - v procesnej pozícii žalobcu - právo vybrať si miesto (konajúci orgán) pre rozhodovanie o ním podanej žalobe. Výklad podsúvaný exekučným súdom presahuje rozsah uvedeného ustanovenia v tom zmysle, kedy súd dôvodmi svojho rozhodnutia prepisuje právnu normu tak, že rozhodcovské konanie je v spotrebiteľských veciach vylúčené. Exekučný súd evidentne nesprávne berie do úvahy pri určení žalobcu ako hľadisko určenie subjektu, ktorý častejšie porušuje zmluvu - nesplácanie úveru (keďže žalobu podáva v takom prípade druhá strana). Skúmanie dôvodov na jednej či druhej zmluvnej strane je potrebné hodnotiť objektívne, o.i. aj pri zachovaní zásady pacta sunt servanda. V tejto súvislosti doplnil, že neprijateľná podmienka je podľa zákona neplatná, pričom ide o neplatnosť absolútnu. Teda o takú neplatnosť, ktorá pôsobí s účinkami ex tunc. Ak však sa má prijateľnosť či neprijateľnosť (teda neplatnosť) spájať so začatím rozhodcovského konania podľa toho, kto je žalobca (a teda kto začne rozhodcovské konanie), potom nemôže ísť o neplatnosť absolútnu. Okolnosťou, ktorá má spôsobovať neplatnosť zmluvy titulom neprijateľnosti podľa exekučného súdu je totiž začatie rozhodcovského konania dodávateľom. A táto skutočnosť neexistovala v čase vzniku rozhodcovskej zmluvy. Podľa rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 26. marca 2009, sp. zn. 1M Obdo V 16/2006 platnosť, či neplatnosť právneho úkonu možno posudzovať len so zreteľom na okolnosti, ktoré existovali v čase jeho vzniku. Číže okolnosť - začatie rozhodcovského konania kýmkoľvek zo zmluvného vzťahu - nemôže byť rozhodujúca pre posúdenie platnosti či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy. Daná okolnosť v čase vzniku rozhodcovskej zmluvy nejestvuje. Nie je tak zrejmé ani len to, ako môže byť začatie rozhodcovského konania dodávateľom protiprávnou skutočnosťou, ak to zákon predpokladá. Zmluvná podmienka, ktorá umožňuje ktorejkoľvek zmluvnej strane (a teda aj dodávateľovi) zvoliť si orgán, ktorému bude žaloba podaná nemôže byť neprijateľnou podmienkou a nemôže spôsobovať značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v neprospech spotrebiteľa, keďže aj zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní prijatý na ochranu spotrebiteľa takýto postup výslovne predpokladá. Ochrana spotrebiteľa smeruje k tomu, aby zmluvné strany mali rovnakú možnosť a postavenie v rovnakej respektíve porovnateľnej situácii. To znamená, či rozsah oprávnení žalobcu je rovnaký bez ohľadu na to, či ide o dodávateľa alebo o spotrebiteľa. Ak je v pozícii žalobcu spotrebiteľ, potom aj on určuje fórum rozhodovania sporu, v prípade voľby rozhodcovského konania rozhodcovský súd. Podľa oprávneného aj z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 43Ek/271/2017 zo dňa 26.01. 2018 a rovnako tiež z uznesenia Okresného súdu Banská Bystrica sp.zn. 59Ek/259/2017 zo dňa 31.01. 2018, ktorý rozhodoval o sťažnostiach oprávneného v skutkovo a právne rovnakých veciach, vyplýva správnosť záverov oprávneného uvedených v tejto sťažnosti. Vo svojej argumentácii oprávnený poukázal aj na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 22. 11. 2012, sp. zn. 3M Cdo 14/2011, Krajského súdu v Bratislave v uznesení sp. zn. 21CoE/211/2016 zo dňa 28.06. 2016, na obsah uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 07.06. 2017, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 17CoE/919/2015 a uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 43CoE/372/2013 zo dňa 21.11. 2013, z ktorých aj citoval vybrané časti.

5. Podľa § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

6. Podľa § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentracii a intervencii sa nepoužijú.

7. Podľa § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

8. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

9. V zmysle § 202 ods. 2 Exekučného poriadku, písomné vyhotovenie uznesenia, ktorým sudca zamietá sťažnosť proti rozhodnutiu vyššieho súdneho úradníka, nemusí obsahovať odôvodnenie, ak sa sudca stotožňuje s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozhodnutí.

10. Súd (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku), po zistení, že sťažnosť bola podaná včas, oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané, proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná, po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti, preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) dospel k záveru, že sťažnosť oprávneného nie je dôvodná. Súd sa plne stotožnil s odôvodnením napadnutého uznesenia a v podrobnostiach naň preto odkazuje. Z obsahu súdneho spisu mal sťažnostný súd potvrdený skutkový stav tak, ako ho zistil aj súd v napadnutom uznesení a z takto zisteného skutkového stavu vyvodil i správny právny záver. Odôvodnenie napadnutého uznesenia poskytuje dostatočný podklad pre prijaté rozhodnutie, pričom poskytuje primeranú odpoveď aj na oprávneným uplatnené dôvody sťažnosti. Písomné vyhotovenie uznesenia tak nemusí obsahovať odôvodnenie (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku).

11. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu v napadnutom rozhodnutí sťažnostný súd dopĺňa, že rozhodujúcou právnou otázkou, ktorou bolo potrebné sa v konaní zaoberať, bola otázka platnosti rozhodcovskej zmluvy uzavretej medzi oprávneným a povinným zakladajúca právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul. Súd na úvod pripomína, že ochranu autonómie vôle považuje za elementárnu podmienku fungovania materiálneho právneho štátu. V intenciách tohto názoru je potom potrebné uzavrieť, že vo všeobecnosti platí, že strany rozhodcovskej zmluvy sa dobrovoľne a vedome vzdávajú svojho práva na prejednanie svojej veci nezávislým a nestranným súdom. Rozhodcovské konanie je druhom civilného procesu. Právomoc rozhodcu prejednať a rozhodnúť spor sa zakladá na zhodnej vôli sporových strán, prejavenej v rozhodcovskej zmluve. Touto procesnou dohodou strany derogujú právomoc súdu a zakladajú právomoc rozhodcu. Právny poriadok v súlade so zásadou autonómie vôle slobodne prejavenu vôľu strán smerujúcu k prejednaniu a rozhodnutiu sporu rozhodcom rešpektuje, to však na strane druhej neznamena, že by účelom rozhodcovského konania malo byť vylúčenie či zníženie úrovne ochrany, ktorá by bola stranám poskytovaná v civilnom súdnom konaní. Ochrana autonómie vôle nemôže byť absolútna ani tam, kde existuje iné základné právo jednotlivca alebo ústavný princíp či iný ústavne aprobovaný verejný záujem, ktorý je spôsobilý autonómiu vôle proporcionálne obmedziť. Vo vzťahu k posudzovaniu otázky platnosti rozhodcovskej zmluvy je potrebné zdôrazniť, že rozhodcovské konanie nie je nachádzaním práva, ale dotváraním záväzkového vzťahu zmluvných strán. V rozhodcovskom konaní dochádza k urovnaniu vzájomných vzťahov, ktoré sa uskutočňuje v prítomnosti rozhodcu ako zástupcu strán sporu, ktoré na neho delegovali svoju vôľu. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že rozhodcovské konanie nie je konaním súdneho typu a rozhodcovský súd nie je orgánom verejnej moci. Tento záver sa potom odráža v celkovo prísnejšom nahliadaní na rozhodcovské zmluvy a ich náležitosti.

12. Súd pri posudzovaní daného prípadu vychádzal zo skutočnosti (ktorú nespochybnil ani oprávnený), že oprávnený ako veriteľ s povinným ako dlžníkom uzatvorili zmluvu o revolvingovom úvere a rovnakého dňa oprávnený s povinným uzavreli aj rozhodcovskú zmluvu. Nie je pochyb o tom, že v predmetných zmluvách na strane jednej vystupoval oprávnený v postavení dodávateľa konajúceho v rámci svojej obchodnej činnosti alebo podnikateľskej činnosti a na strane druhej povinný v pozícii spotrebiteľa (§ 52 ods. 3, 4 Občianskeho zákonníka). Preto je potrebné na problematiku uzavretej rozhodcovskej zmluvy nahliadať primárne z pohľadu práva na ochranu spotrebiteľa.

13. Ochrana spotrebiteľa je v slovenskom právnom poriadku prioritne upravená v § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka.

14. Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia dotknutých zmlúv (ďalej len „Občiansky zákonník“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

15. Podľa § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné.

16. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

17. Podľa § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka, za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.

18. Podľa § 53 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak dodávateľ nepreukáže opak, zmluvné ustanovenia dohodnuté medzi dodávateľom a spotrebiteľom sa nepovažujú za individuálne dojednané.

19. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

20. Podľa § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

21. Napriek tomu, že v ustanovení § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka dojednanie rozhodcovskej doložky/zmluvy nie je súčasťou exemplifikatívneho výpočtu neprijateľných podmienok uvedených v spotrebiteľských zmluvách, je potrebné skúmať, či s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu nemôže byť za takú považovaná. Súd pripomína, že 21.04.1993 bola publikovaná v Úradnom vestníku L 095 Smernica č. 93/13/ES o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), ktorá bola prijatá s cieľom zvýšiť ochranu spotrebiteľa pred nepríjemnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách. Napriek skutočnosti, že táto Smernica nemá priamy účinok, je základným vodítkom eurokonformného výkladu slovenských právnych predpisov v oblasti spotrebiteľských zmlúv.

22. Podľa § čl. 3 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „Smernica“), zmluvná podmienka, ktorá nebola individuálne dohodnutá, sa považuje za nekalú, ak napriek požiadavke dôvery, spôsobí značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán vzniknutých na základe zmluvy, ku škode spotrebiteľa. V zmysle § čl. 3 bod 2 Smernice, podmienka sa nepovažuje za individuálne dohodnutú, ak bola navrhnutá vopred a spotrebiteľ preto nebol schopný ovplyvniť podstatu podmienky, najmä v súvislosti s predbežne formulovanou štandardnou zmluvou. Skutočnosť, že niektoré aspekty podmienky alebo jedna špecifická podmienka boli individuálne dohodnuté, nevylučuje aplikáciu tohto článku na zvyšok zmluvy, ak celkové hodnotenie zmluvy naznačuje, že aj napriek tomu ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu. Keď predajca alebo dodávateľ vznesie námietku, že štandardná podmienka bola individuálne dohodnutá, musí o tom podať dôkaz. Podľa čl. 6 ods. 1 Smernice, členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva, neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

23. Je nutné na úvod zdôrazniť, že samotné dojednanie rozhodcovskej doložky prípadne rozhodcovskej zmluvy ako súčasť spotrebiteľskej zmluvy je možné pripustiť, resp. nie je možné takéto dojednanie považovať (bez ďalšieho) za nepríjemnú podmienku v zmysle Smernice. Uzavretie rozhodcovskej zmluvy je však možné pripustiť iba za predpokladu, že jej obsah bude účastníkom konania garantovať rovnaké zaobchádzanie, čo vo vzťahu podnikateľ - spotrebiteľ znamená zvýšenú ochranu slabšej strany, teda spotrebiteľa. K záveru o prípadnej neplatnosti takejto rozhodcovskej zmluvy je možné dospieť na základe individuálneho posúdenia formulácie jej obsahu vrátane okolností, za akých k uzavretiu doložky došlo. V tejto súvislosti je potrebné ďalej doplniť, že ustanovenia spotrebiteľských zmlúv alebo zmluvných

podmienok, ktoré sú formulárove predtlačené a neumožňujú jednoznačne slabšej strane (spotrebiteľovi) ich modifikáciu, v sebe skrývajú možnosť vyvolania nepriaznivých následkov na strane spotrebiteľa. Na tomto závere nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že spotrebiteľ zmluvu podpísal a s podmienkami zmluvy súhlasil.

24. Súd z predložených dôkazných prostriedkov zistil, že medzi oprávneným a povinným bola dňa 18. 12. 2014 uzatvorená zmluva o revolvingovom úvere č. 8500095267. Súčasne bola medzi oprávneným a povinným uzatvorená dňa 18. 12. 2014 pod rovnakým číslom 8500095267 aj rozhodcovská zmluva. V danom prípade ani sťažnostný súd nemohol prehliadnuť, že rozhodcovská zmluva bola spísaná na predpísanom tlačive, formulárovým spôsobom, ktorého obsah nemohol povinný (spotrebiteľ) ovplyvniť a teda bol nútený sa jeho obsahu podriaďiť. Obidve zmluvy podpísal povinný dňa 08. 12. 2014 v Spišskej Novej Vsi a až následne obidve zmluvy podpísal oprávnený dňa 18. 12. 2014 v Bratislave. Z časového hľadiska je teda zrejmé, že rozhodcovská zmluva bola povinnému ako spotrebiteľovi predložená spolu so zmluvou o revolvingovom úvere, v čase tzv. „zníženej bdlosti spotrebiteľa“, keď jeho prvotným zámerom bolo požičať si finančné prostriedky, nie dohodnúť spôsob riešenia prípadných sporov. Predmetnú rozhodcovskú zmluvu aj zmluvu o revolvingovom úvere podpísal povinný ako viacero spolu súvisiacich a vopred pripravených dokumentov, označených jedným číslom a podpísaných v jeden deň. Preto napriek skutočnosti, že rozhodcovská doložka je uvedená ako samostatná rozhodcovská zmluva, ide len o zmluvné dojednanie tvoriace súčasť úverovej zmluvy, ktorá má formulárový charakter a ktorej obsah spotrebiteľ nemohol nijako ovplyvniť, preto ju v zmysle § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemožno považovať za individuálne dojednanú. Ani skutočnosť, že vo formulári rozhodcovskej zmluvy je uvedené, že uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o úvere a je poskytnutá možnosť na odstúpenie od zmluvy, nepreukazuje individuálne dojednanie rozhodcovskej zmluvy a nie je ani dostatočným dôkazom toho, že by aj v skutočnosti stačilo iba podpísanie jednej z listín, ktoré spotrebiteľovi boli na podpis predložené, keďže finančné prostriedky mali byť povinnému poskytnuté až v deň nadobudnutia účinnosti zmluvy, teda až po tom, ako zmluvu podpíše oprávnený (k čomu došlo až po podpise zmlúv povinným). Súd v tejto súvislosti poukazuje aj na uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016, s ktorého závermi sa stotožňuje, podľa ktorého: „Odvolací súd nevidí v danom prípade dôvod odkloniť sa už od ustálenej súdnej praxe, že kvalifikačným kritériom pre záver, že nejde o individuálne vyjednanú zmluvnú podmienku, je stav, že zmluvné podmienky boli vopred pripravené a nebolo možné meniť ich obsah, čo je daný prípad. Súdna kontrola totiž dopadá aj na stav, že zmluvný vzťah bol vyjadrený v samostatných listinách. Niet dôvod vylúčiť súdnu kontrolu formulárovej zmluvy len preto, že je na samostatnej listine a nebola hodnoverne preukázaná vôľa spotrebiteľa individuálne vyjednať, aby prípadné spory riešil rozhodca. Podstatou individuálne nevyjednanej zmluvnej klauzuly je skutočnosť, že bola vopred dodávateľom naformulovaná, bez možnosti zmeniť jej obsah.“ Aby bolo možné dospieť k záveru, že si spotrebiteľ rozhodcovskú zmluvu individuálne vyjednal, potom by muselo platiť, že si individuálne vyjednal predloženie sporu na rozhodnutie rozhodcovskému súdu, konkrétny rozhodcovský súd, či podmienky arbitráže, čo však oprávnený nepreukázal. Sťažnostný súd preto súhlasí s názorom súdu vyjadrenom v preskúmanom rozhodnutí, že rozhodcovská zmluva nebola s povinným individuálne dojednaná.

25. K obsahu rozhodcovskej zmluvy je potrebné dodať, že jej účastníci mali na výber, či spory zo zmluvy o úvere budú riešiť v konaní pred všeobecným súdom alebo určenými rozhodcovskými súdmi. Súd nemal z predložených listín za preukázané, že povinný aktívne jednal o spôsobe vyriešenia prípadných sporov a ani o výbere rozhodcovského súdu, t.j. že by sa podieľal na vzniku zmluvy, a to práve z dôvodu, že mu bola predložená zjavne formulárová zmluva. Vzhľadom na skutočnosť, že povinnému bolo znenie rozhodcovskej zmluvy predložené na formulári, jednalo sa o oprávneným vopred nastavené pravidlá v otázke určenia konkrétnych rozhodcov bez akejkoľvek možnosti povinného podieľať sa na obsahu takejto rozhodcovskej zmluvy. Voľba súdu sa v posudzovanom prípade pre povinného stala iluzórnou, pretože v prípade spotrebiteľských úverov je to výlučne veriteľ, ktorý rozhodcovské konanie proti spotrebiteľovi iniciuje (porovnaj uznesenie Krajského súdu v Trenčíne č.k. 18C/308/2014-73 zo dňa 14. marca 2016). Rozhodcovská zmluva na viac v danom prípade delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v ktorého územnej jurisdikcii má oprávnený svoje hlavné obchodné sídlo (Bratislava) a súčasne zaviazala povinného podrobiť sa výhradne jurisdikcii tohto súdu, ďaleko od miesta jeho bydliska (Kolinovce, okr. Spišská Nová Ves). To mu preukázateľne sťažilo prístup k súdu. Vychádzajúc z obsahu rozhodcovskej zmluvy o týchto následkoch povinný zo strany oprávneného poučený nebol. Rozhodcovská zmluva preto z hľadiska svojho obsahu v kontexte s okolnosťami jej dojednania spadá do kategórie podmienok, ktoré majú za cieľ alebo účinok vylúčiť alebo zabrániť právu povinného

(spotrebiteľa) na prístup k súdu. Na druhej strane táto podmienka uľahčuje oprávnenému pripraviť sa na proces a robí mu tento menej obtiažnym.. Takáto vopred neprerokovaná rozhodcovská zmluva, ktorá delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ďaleko od miesta bydliska povinného, sa preto v zmysle Smernice považuje za nečestnú (porov. spojené prípady C-240/98 až C-244/98, uznesenie Krajského súdu v Prešove zo dňa 29.11.2012, sp. zn. 6CoE/256/2012). Všetky tieto skutočnosti boli prítomné už v čase uzavretia rozhodcovskej zmluvy a založili tak jej absolútnu neplatnosť. Rozhodcovská zmluva v tejto konkrétnej veci aj podľa sťažnostného súdu napĺňa znaky neprimeranej podmienky, pretože vyvoláva nerovnováhu medzi účastníkmi konania a táto nerovnováha dosahuje zvýšenú disproporčnú intenzitu a vo svojom dôsledku viedla k značnej procesnej nevýhode na strane povinného.

26. Vo vzťahu k argumentácii oprávneného, že sa súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej zmluvy v napadnutom rozhodnutí dostatočne nevysporiadal s možnosťou povinného odstúpiť od rozhodcovskej zmluvy, súd považuje za potrebné uviesť, že súdny dvor v prejednávanych spotrebiteľských veciach opakovane konštatoval existenciu rizika, že spotrebiteľ nedokáže poukázať na nekalú podmienku. V reakcii na sťažnostné námietky oprávneného súd potom zdôrazňuje, že pokiaľ spotrebiteľ nevie z dôvodu neinformovanosti identifikovať rozhodcovskú zmluvu ako nekalú vo svojich dôsledkoch, nemá dôvod ani v stanovenej lehote od takejto zmluvy odstúpiť. Právo, ktoré by neumožňovalo zbaviť neinformovaného spotrebiteľa účinkov nekalej rozhodcovskej doložky len preto, že od nej neodstúpil a pritom nebol zastúpený v rámci kontraktácie advokátom, by odporovalo zásade efektivity újijného práva a vôbec zmyslu ochrany spotrebiteľa.

27. Každý prípad je nutné posudzovať individuálne s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu a predovšetkým v kontexte všetkých okolností signalizujúcich, že zo strany poskytovateľa úveru dochádza síce z formálneho hľadiska k právne bezvadným právnym úkonom, ktoré však vo svojej vzájomnej súvislosti a s ohľadom na časovú nadväznosť fakticky vedú k sťaženiu či dokonca k upretiu práva druhého účastníka na riadnu a efektívnu súdnu ochranu. Konanie in fraudem legis predstavuje postup, keď sa niekto správa formálne podľa práva, ale tak, aby zámerne dosiahol výsledok právnou normou zakázaný alebo nepredvídaný a nežiaduci (nálež Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. III. ÚS 314/07 zo dňa 16. 12. 2008). Súd na zistený skutkový stav aplikoval súvisiace právne predpisy v súlade s újijným výkladom spotrebiteľského práva v záujme zistenia, či sa v danom prípade oprávnený naoko právne súladným spôsobom nesnaží obísť zákonné ustanovenia slúžiace ochrane spotrebiteľa ako slabšej strany záväzkového vzťahu pred nekalými zmluvnými podmienkami. Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou 93/13 vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mostaza Claro, C-168/05, Zb. s. I-10421, bod 25). Vzhľadom na túto situáciu znevýhodneného postavenia článok 6 ods. 1 smernice 93/13 stanovuje, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa záväzné. Ako vyplýva z judikatúry, ide o kogentné ustanovenie, ktoré smeruje k nahradeniu formálnej rovnováhy, ktorú zmluva nastoľuje medzi právami a povinnosťami zmluvných strán, skutočnou rovnováhou, ktorá medzi nimi môže znovu zaviesť rovnosť (rozsudky Mostaza Claro, už citovaný, bod 36, a zo 4. júna 2009, Pannon GSM, C-243/08, Zb. s. I-4713, bod 25). S cieľom zabezpečiť úroveň ochrany, ktorú chce smernica 93/13 dosiahnuť, Súdny dvor viackrát zdôraznil, že nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkmi zmluvy (rozsudky Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27; Mostaza Claro, už citovaný, bod 26, ako aj zo 6. októbra 2009, Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, Zb. s. I-9579, bod 31). Vo svetle týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že vnútroštátny súd má aj bez návrhu posudzovať nekalú povahu zmluvnej podmienky (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 32). Možnosť súdu skúmať aj bez návrhu nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice 93/13, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a zároveň na dosiahnutie cieľa stanoveného v článku 7 tejto smernice, pretože takéto preskúmanie môže mať odradzujúci účinok smerujúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov (rozsudky z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473/00, Zb. s. I-10875, bod 32, a Mostaza Claro, bod 27). Táto možnosť priznaná súdu sa považuje za nevyhnutnú na zabezpečenie účinnej ochrany spotrebiteľa, najmä s ohľadom na nezanedbateľné nebezpečenstvo, že tento spotrebiteľ o

svojich právach nevie, alebo má ťažkosti s ich uplatnením (rozsudky Cofidis, bod 33, ako aj Mostaza Claro, bod 28).

28. Súd v súlade s predchádzajúcim výkladom dospel k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, nebola povinným osobitne (individuálne) vyjednaná a bola oprávneným pripravená ako súčasť ďalšej vopred pripravenej zmluvy, ktorej predmetom bola primárne dohoda strán na poskytnutí úveru a nie dojednanie rozhodcovskej zmluvy. Zmluvná podmienka núti povinného (spotrebiteľa) neodvolateľne sa podrobiť rozhodcovskému konaniu vo všetkých prípadoch, ak sa oprávnený bude voči nemu domáhať svojich práv pred rozhodcovským súdom a delegovala právomoc na rozhodcovský súd, v obvode ktorého má oprávnený svoje obchodné sídlo, ktoré je na viac ďaleko od miesta bydliska povinného, čím preukázateľne došlo k zhoršeniu jeho procesného postavenia. Vychádzajúc z rozhodcovskej zmluvy je zrejmé, že oprávnený už od počiatku sleduje jej koncipovaním riešenie prípadných sporov na rozhodcovskom súde, ktorý sám určí a ktorý sa nachádza vo veľkej vzdialenosti od bydliska povinného, pričom aj v zmysle judikatúry Súdneho dvora je pravidlom, že sporové konanie v spotrebiteľských veciach vyvoláva práve podnikateľ. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti súd dospel k záveru, že predmetnú rozhodcovskú zmluvu posúdil vyšší súdny úradník správne ako neprijateľnú podmienku spotrebiteľskej zmluvy v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech povinného (spotrebiteľa), poukazujúc aj na judikatúru Súdneho dvora Európskej únie (C-240/98 až C-244/98, C-40/08, C-473/00, C-243/08, C-168/05). Rozhodcovskú zmluvu preto súd v napadnutom uznesení správne vyhodnotil ako nekalú, postihnutú sankciou absolútnej neplatnosti v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka. Ak súd dospeje k záveru, že rozhodcovská zmluva je neprijateľnou zmluvnou podmienkou, je v zmysle § 53 ods. 5 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, neplatná. Následkom zistenej absolútnej neplatnosti rozhodcovskej zmluvy je skutočnosť, že rozhodcovský súd vôbec nemal právomoc rozhodovať daný spor. Exekučný titul, vydaný orgánom, ktorý nemal právomoc na jeho vydanie, považuje právna teória i súdna prax za rozhodnutie zdanlivé, ničotné (nulitné - paakt), teda z právneho hľadiska za neexistujúce a nikoho nezaväzujúce. Na nulitný akt sa hľadí tak, akoby neexistoval. Takýto exekučný titul je potom v rozpore s ustanoveniami Exekučného poriadku (§ 45 ods. 2 písm. d/ Exekučného poriadku) a preto návrhu na vykonanie exekúcie, ktorým sa navrhuje vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu, nebolo možné vyhovieť.

29. Napadnuté uznesenie tak súd považuje za vecne správne, keď ani v sťažnostnom konaní neboli zo strany oprávneného tvrdené také skutočnosti, ktoré by mohli mať za následok odlišné rozhodnutie vo veci. Z uvedených dôvodov súd sťažnosť oprávneného podľa § 250 ods. 1 CSP ako nedôvodnú zamietol.

30. Oprávnený si v sťažnostnom konaní uplatnil voči povinnému aj nárok na náhradu trov exekučného konania.

31. Podľa § 255 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

32. Podľa § 199a ods. 1 Exekučného poriadku, trovami oprávneného sú výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky na zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

33. Podľa § 199d ods. 1 Exekučného poriadku, oprávnený má voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie alebo dodatku k povereniu na vykonanie exekúcie, ak ide o výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie.

34. Podľa § 199e Exekučného poriadku, ak je zástupcom oprávneného alebo povinného advokát, odmena za právne zastúpenie sa nahrádza podľa ustanovení o tarifnej odmene. Do začatia exekúcie má oprávnený nárok na náhradu trov právneho zastúpenia najviac vo výške odmeny za dva úkony právnej služby; a ak ide o exekúciu na vymoženie práva na peňažné plnenie, patrí mu náhrada týchto trov právneho zastúpenia najviac vo výške vymáhaného nároku podľa stavu ku dňu vydania poverenia na vykonanie exekúcie.

35. V ustanovení § 255 CSP sa ako kritérium priznania náhrady trov konania premieta zásada úspechu vo veci (zásada zodpovednosti za výsledok sporu), a to tak, že neúspešná strana je povinná nahradiť úspešnej strane preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené trovy, ktoré táto strana vynaložila v súvislosti s uplatnením alebo bránením svojho práva. Oprávnený bol v tomto konaní neúspešný (súd jeho sťažnosť zamietol, resp. nevydal poverenie súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie), voči povinnému mu tak nemohol vzniknúť nárok na náhradu účelne vynaložených trov exekučného konania (§ 199d ods. 1 Exekučného poriadku). Keďže do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania len oprávnený (§ 35 ods. 1 Exekučného poriadku), nie je ani medzi kým rozhodnúť o nároku na náhradu trov tohto konania a preto výrok o trovách konania je v danom prípade nadbytočný (k tomu porovnaj napr. uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 28. 02. 2017, sp. zn. 17Co/38/2017).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné (§ 202 ods. 3 Exekučného poriadku, § 355 ods. 2 CSP).

Proti tomuto uzneseniu dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora nie je prípustné (§ 202 ods. 4 Exekučného poriadku).